

Covenant of Mayors
for Climate & Energy

Dayanıqlı Enerji İnkişafı və İqlim üzrə Fəaliyyət Planı

Uyğunlaşma hissəsinin işlənilib hazırlanması

İvan Shchedrenok ,
Merlərin Razılaşması Şərq Katibliyi

Uyğunlaşma nədir?

Uyğunlaşma (Adaptasiya) - iqlim dəyişikliyinin mənfi təsirlərinin vurduğu zərərin qarşısını almaq və ya minimuma endirmək və ya müsbət təsirlərdən və yeni imkanlardan istifadə etmək məqsədi daşıyan tədbirlər.

Öhdəsindən gəlmə

Artım

Transformasiya

Gələcək üçün faydalar

Source: EEA, 2016

Uyğunlaşma

SECAP-ın uyğunlaşma hissəsinin
strukturunu və məzmununu

Uyğunlaşma		Struktur	Məzmun
		Strategiya	Uyğunlaşma üçün vizyon və əsas məqsədlər
		Hazırlığın qiymətləndirilməsi	Yerli hakimiyyət orqanlarının uyğunlaşma prosesinin hansı mərhələsində olduğunu nümayiş etdirir
		Risqlər və zəifliklər	İqlim dəyişikliyi və həssaslıqla bağlı əsas riskləri təsvir edir
		Uyğunlaşma tədbirləri	Tədbirlərin, son tarixlərin, icraçıların, xərclərin təsvirini ehtiva edir

Ganja
EDIT PROFILE

Covenant of Mayors
East Regional Office

English ▾

My Covenant
mycovenant.eumayors.eu

EMISSION INVENTORY

RISKS AND VULNERABILITIES

ADAPTATION SCOREBOARD (OPTIONAL)

ENERGY POVERTY ASSESSMENT

Reporting templates

Use the drop-down arrow at the right side to change the reporting template you want to edit or view, hover over an incomplete status to see the detail: ✔ complete, ✘ incomplete, ● not applicable

Reporting template	Pillars	Commitment Types	Submission	My strategy	My inventories	My actions	Status	
Action Plan		CoM 2030	Deadline:2023-2-18	Incomplete	Incomplete	Incomplete	Not submitted	submit

Please fill in all fields in English only.

Emission inventory

Year	Type	Template	Submission	Population	CO2/CO2 eq. emissions [t]	Updated	Actions
+ Add baseline emission inventory							
+ Add monitoring emission inventory							

mycovenant.eumayors.eu

EMISSION INVENTORY **RISKS AND VULNERABILITIES** SCOREBOARD (OPTIONAL) ENERGY POVERTY ASSESSMENT

Ganja
EDIT PROFILE

MY COVENANT COMMUNITY

REPORTING CORNER
MY STRATEGY
MY INVENTORIES
MY ACTIONS
MY OVERVIEW
IMPORT

ASSESSMENT
MY AIR QUALITY
MY JRC VALIDATION

CAPACITY SHARING CORNER

Reporting templates

Use the drop-down arrow at the right side to change the reporting template you want to edit or view, hover over an incomplete status to see the detail: ✔ complete, ✘ incomplete, ● not applicable

Reporting template	Pillars	Commitment Types	Submission	My strategy	My inventories	My actions	Status	
Action Plan		CoM 2030	Deadline:2023-2-18	Incomplete	Incomplete	Incomplete	Not submitted	submit

Please fill in all fields in English only.

Step 1: Select relevant climate hazards

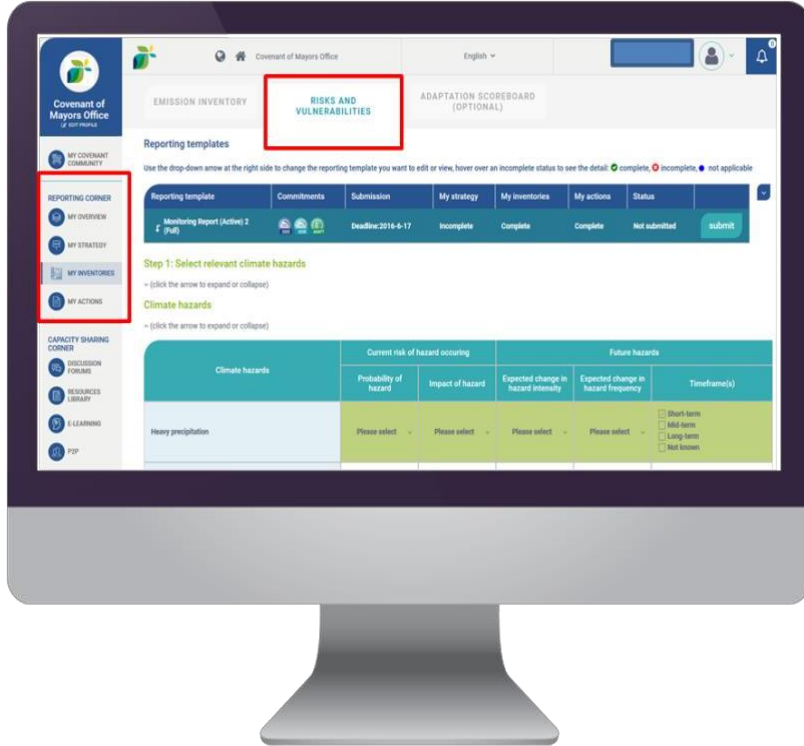
When selecting sub-hazard(s), the corresponding main hazard will be automatically selected – **please do not deselect the main hazard.**

^ (click the arrow to expand or collapse)

☐	Extreme heat
☐	Extreme cold
☐	Heavy precipitation

Uyğunlaşma

Risk və Zəifliyin Qiymətləndirilməsi addımları

Addım
1

İqlim təhlükələrinin müəyyən edilməsi

Addım
2

Həssas sektorların müəyyən edilməsi

Addım
3

Uyğunlaşma qabiliyyətlərinin təsviri

Addım
4

Həssas əhalinin müəyyən edilməsi

Uyğunlaşma

Riskin qiymətləndirilməsi

iqlim riskləri =
təhlükə + təsir + zəiflik

- Təhlükə -zərər və itkiyə səbəb ola biləcək iqlimlə əlaqəli fiziki hadisələrin potensial baş verməsidir.
- Təsir, mənfi təsire məruz qala bilən infrastruktur və prosesləri göstərir.
- Zəiflik -mənfi təsire məruz qalma meylidir.

Climate Hazard Type	Risk Level	Expected change in intensity	Expected change in frequency	Timeframe
Extreme Heat	!!	↓	↓	
Extreme Cold	!	↓	↓	
Extreme Precipitation	!!	↑	↑	
Floods	!	↑	↑	▶
Sea Level Rise	!	[?]	[?]	[?]
Droughts	!!!	↑	↑	
Storms	!	[?]	[?]	[?]
Landslides	!!	↑	↑	
Forest Fires	[?]	[?]	[?]	[?]

- Təhlükə
- Qüvvəyə minir
- Zəiflik _

UYĞUNLAŞMA

Addım 1.1 İqlim təhlükələrini müəyyən etmək

Təhlükə	Təsvir
Həddindən artıq istilik	Bir neçə gündən bir neçə həftəyə qədər davam edən çox isti hava dalğaları
Həddindən artıq soyuq	Çox soyuq hava dalğaları
Güclü yağıntı	Güclü yağıntı - Güclü qar yağması - Duman - Dolu
Daşqınlar və dəniz səviyyəsinin qalxması	Qəfildən daşqın, Çayın daşması - Yeraltı suların basması
Quraqlıq və su qıtlığı	Şiddətli hidroloji balanssızlığa səbəb olacaq qədər davam edən anormal quru hava dövrü
Fırtınalar	Güclü külək - Tornado - Siklon (qasırğa/tayfun)
Torpaq sürüşmələri	Qar uçqunu – Qaya sürüşməsi - Çökmə
Meşə yangınları	Meşə yangını - Yer yangını
Bioloji təhlükə	Su ilə yoluxan xəstəliklər - Hava-damcı xəstəlikləri – Həşəratlar

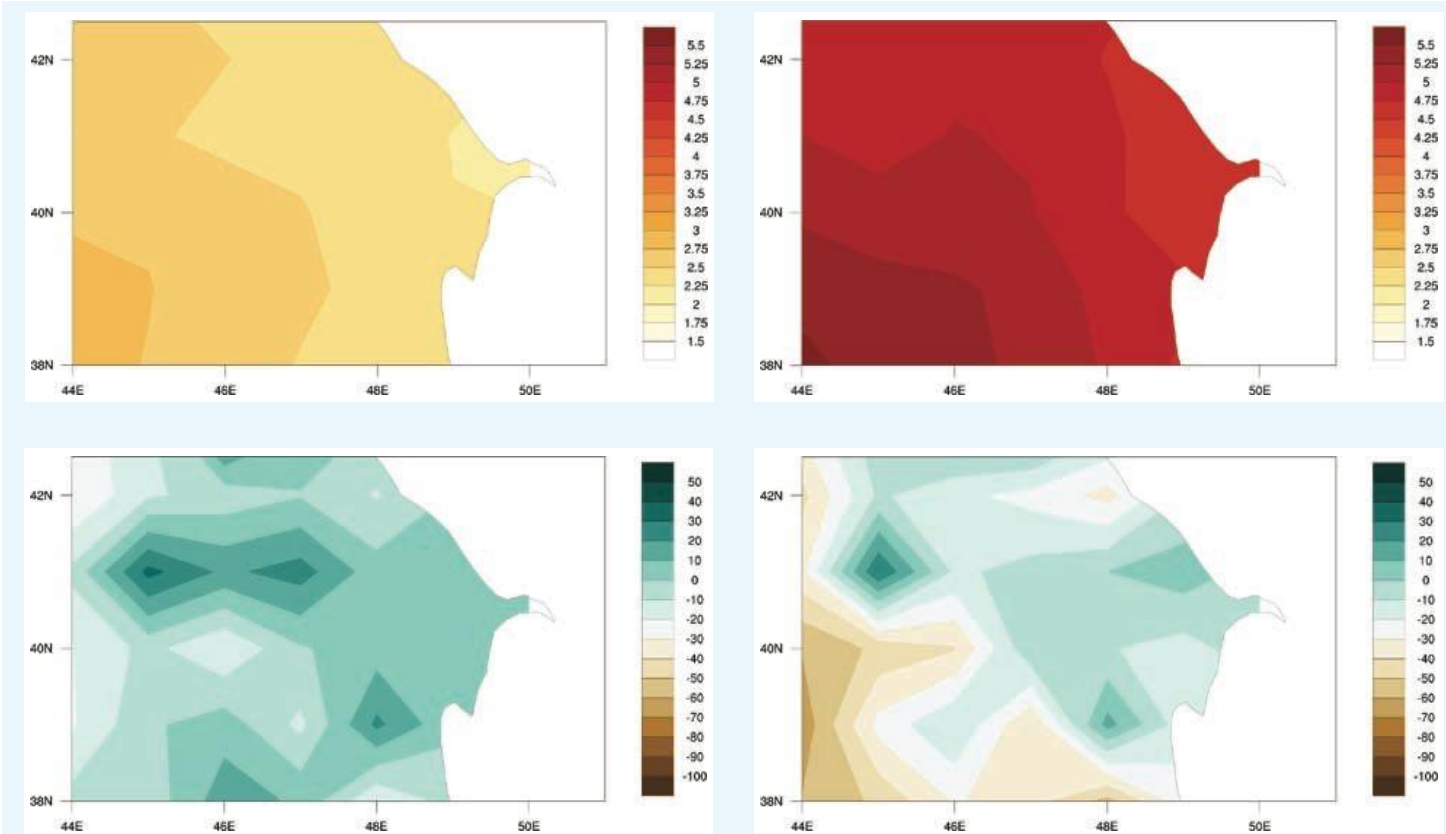

İqlim dəyişikliyi proqnozları (temperatur)

Scenario	2040–2059		2080–2099	
	Jun–Aug	Dec–Feb	Jun–Aug	Dec–Feb
RCP2.6	1.5 (–0.3, 4.5)	1.2 (–1.4, 3.1)	1.4 (–0.6, 4.2)	1.2 (–1.0, 3.1)
RCP4.5	2.1 (0.0, 5.2)	1.5 (–1.5, 3.2)	2.8 (1.0, 6.1)	1.9 (–0.4, 4.2)
RCP6.0	1.8 (0.0, 3.8)	1.7 (–0.3, 3.4)	3.5 (1.5, 5.8)	2.8 (0.8, 4.8)
RCP8.5	2.8 (0.8, 6.1)	1.9 (–1.3, 3.7)	5.6 (3.6, 9.0)	4.0 (1.3, 6.1)

Azərbaycanda orta temperaturun (°

İqlim dəyişikliyi proqnozları (temperatur və yağıntı)

Maps present the coordinates of Azerbaijan: latitude 44°59'09"E – 50°20'24"E and 41°16'36"N – 38°28'10"N.

İllik temperaturun (yuxarıda) və yağıntının (aşağıda) 2040–2059 (solda) və 2080–2090 (sağda) dəyişməsi 1986-2005-ci illərlə müqayisədə.

Cari risklər (istilik dalğaları)

Дж.Н.Ахмедова, У.Р.Тагиева

Институт географии им.акад. Г.А.Алиева НАНА

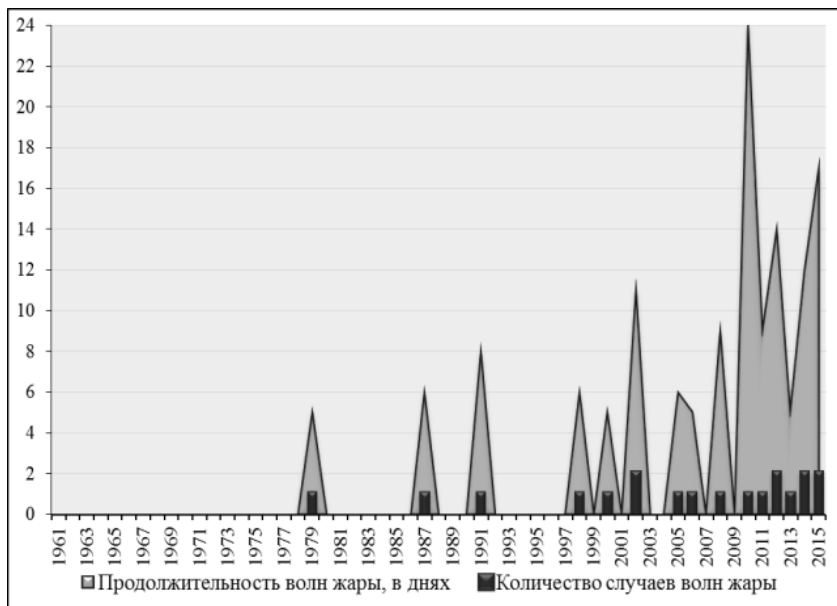

Рис. 1. Количество случаев волн жары, отмеченных в г. Баку, и их общая продолжительность (в сутках)

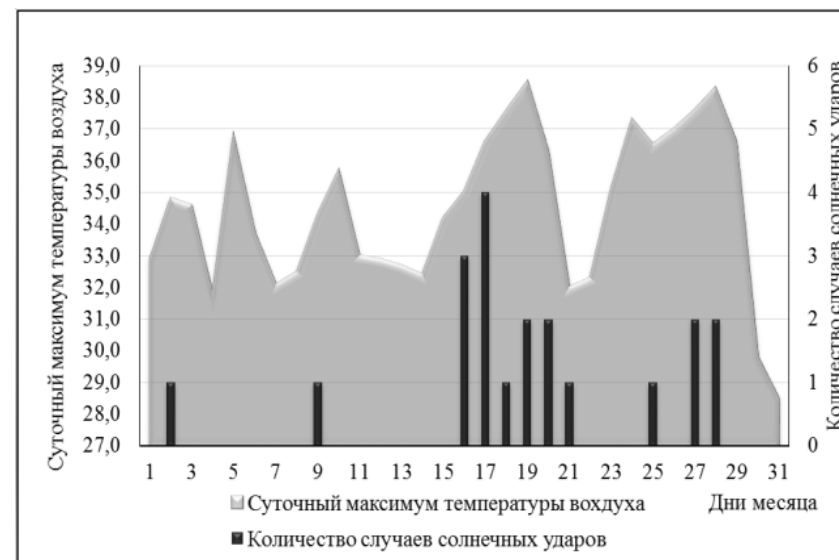
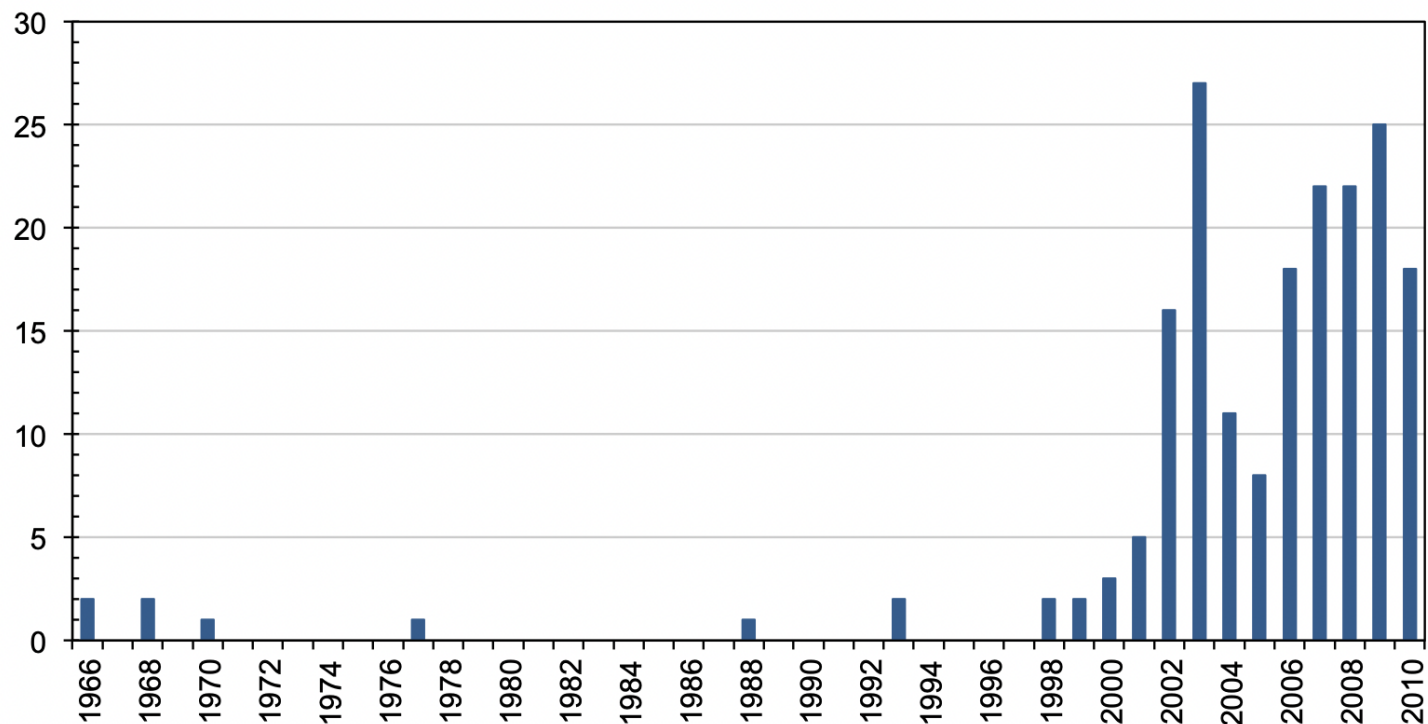

Рис. 2. Количество случаев солнечного удара и ежедневной максимальной температуры воздуха в августе 2014 г. в г. Баку

İstilik dalğalarının daha tez-tez baş verməsi. Əksər ssenarilər 2090-cı ilə qədər iyulda (ən isti ay) 40° C -dən yuxarı istilik dalğasının illik bir hadisə olacağını proqnozlaşdırır .

Mövcud risklər (sel və daşqınlar)

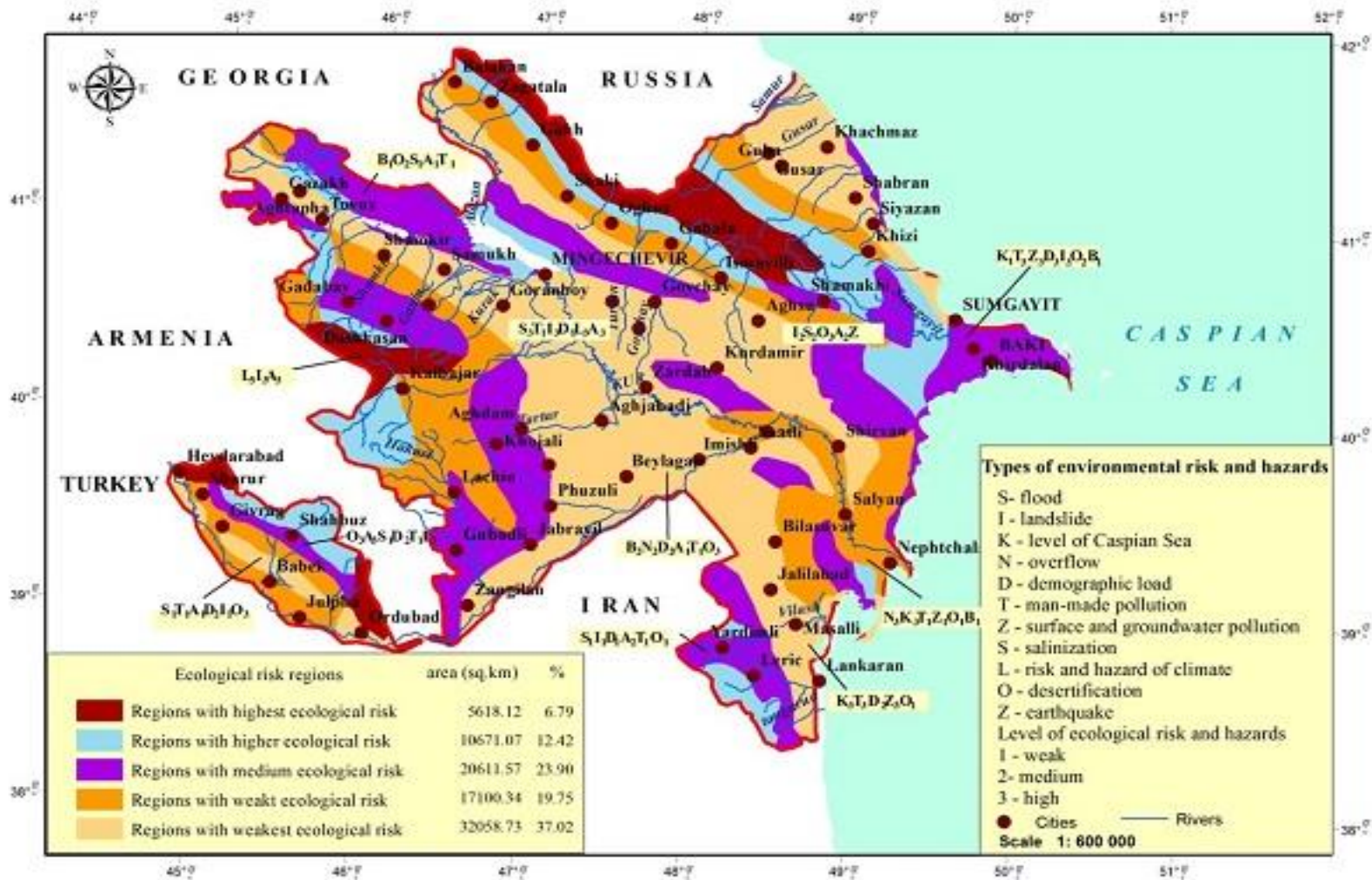
Xüsusilə Kür və Araz çayı hövzələrində yağıntılar nəticəsində daşqın riski artıb. Kiçik dağ çaylarında daşqınların sayının və gücünün artması.

Azərbaycanda ilqim dəyişikliyinə əsas proqnozları və təsirləri

- Azərbaycan 2040-cı ildə su çatışmazlığı ilə üzləşə biləcək ölkələr siyahısındadır. 2021-ci ildən 2050-ci ilə qədər səth sularının səviyyəsinin 23% azalması, su ehtiyatlarının 2071-ci ildən 2100-cü ilə qədər ilkin səviyyəyə (1960-1990) nisbətən 29% azalması .
- Havanın temperaturunun yüksəlməsi, Kür və Araz çaylarının səviyyəsinin aşağı düşməsi su təchizatı sistemi üçün risklər yaradır (yerüstü su təchizatının təxminən 70%-i bu çaylarla bağlıdır). Son illərdə yay aylarında Böyük Qafqazın cənub yamacından aşağı axan çayların kanalları demək olar ki, tamamilə quruyur.
- Quraqlıqlar demək olar ki, hər il müşahidə olunur (2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, 2022-ci ildə və 2020-ci ildə)
- İstiləşmə ilə qurşaqların (isti, mülayim və soyuq) sərhədi dəyişəcək, meşələrin aşağı sərhədi yüksələcək və onların sahəsi azala bilər. Yaşillığın olmaması səbəbindən qurult sularının səviyyəsi azalacaq. Bu proseslərin nəticəsi geniş yayılmış səhrələşmə və quraqlıq olacaq.
- Əksər hallarda dolu, daşqın, sel kimi təhlükəli hadisələrlə müşayiət olunan intensiv yağıntılardan tezliyinin artması. Xüsusilə Kür və Araz çayları ərazisində yağıntılar nəticəsində daşqın riski artır. Kiçik dağ çaylarında daşqınların sayının və gücünün artması.
- 2100-cü ilə qədər Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin 8 metrədən 30 metrə qədər azalması, dəniz duzluluğunun artması torpaqların deqradasiyası sahəsinin artmasına (torpağın şoranlığının artması) səbəb olacaq. Şoranlaşmış torpaqlar Xəzər dənizinin sahil düzənliyində, Kür- Araz hövzəsində, Salyan , Muğan və Mil düzənliklərində xüsusilə intensivdir.
- Abşeron yarımadasında ilin soyuq dövründə intensiv yağıntılar halları tez-tez baş verib, nəticədə şəhər infrastrukturuna xeyli ziyan dəyib, sürüşmə prosesləri intensivləşib.

Ekoloji risk xəritəsi

Uyğunlaşma

İqlim təhlükəsinin qiymətləndirilməsi cədvəlinin nümunəsi

Climate hazards	Current risk of hazard occurring		Future hazards		
	Probability of hazard	Impact of hazard	Expected change in hazard intensity	Expected change in hazard frequency	Timeframe(s)
Heavy precipitation	Moderate ▾	Moderate ▾	Decrease ▾	Decrease ▾	☒ Short-term ☒ Mid-term ☒ Long-term ☐ Not known
- Heavy snowfall	Moderate ▾	Moderate ▾	Increase ▾	Increase ▾	☒ Short-term ☒ Mid-term ☐ Long-term ☐ Not known
Floods & sea level rise	Low ▾	Low ▾	Increase ▾	Increase ▾	☒ Short-term ☐ Mid-term ☐ Long-term ☐ Not known
Droughts & water scarcity	High ▾	High ▾	Increase ▾	Increase ▾	☐ Short-term ☒ Mid-term ☒ Long-term ☐ Not known
Wild fires	Low ▾	Moderate ▾	Not known ▾	Not known ▾	☒ Short-term ☐ Mid-term ☐ Long-term ☐ Not known

Təhlükə riski

Baş vermə ehtimalı

- Yüksək (20-dən 1-i)
- Orta (200-də 1)
- Aşağı (2000-də 1)
- Məlum deyil

Təsir səviyyəsi

Yüksək = (son dərəcə) ağır nəticələrə səbəb olan təhlükə

Orta = təhlükənin gündəlik həyata orta dərəcədə təsiri var

Aşağı = təhlükə kiçik nəticələrə səbəb olur

UYĞUNLAŞMA

Addım 1.2. Gələcəkdə hadisələrin intensivliyinin və tezliyinin qiymətləndirilməsi

Gələcəkdə baş verə biləcək təhlükə riski necə dəyişəcək?

Təhlükə intensivliyində gözlənilən dəyişiklik

Təhlükələrin baş vermə tezliyində gözlənilən dəyişiklik

- Artım
- Azalma
- Dəyişiklik olmur
- Naməlum

Dəyişiklik üçün vaxt çərçivəsi

- Cari
- Qısa müddətli = indidən 20-30 il sonra
- Orta müddətli = 2050-ci ildən sonra
- Uzunmüddətli = 2100-ə yaxın
- Naməlum = müəyyən etmək mümkün deyil

UYĞUNLAŞMA

Addım 2.1 Həssas sektorlar + təsir səviyyəsini müəyyən etmək

- Binalar
- Nəqliyyat
- Enerji
- Su təchizatı
- Tullantıların idarə olunması
- Torpaqdan istifadənin planlaşdırılması
- Ekologiya və biomüxtəliflik
- Kənd təsərrüfatı və meşə təsərrüfatı
- Sağlamlıq
- Mülki Müdafiə və Fövqəladə Hallar
- Turizm

1 təhlükə üçün minimum 1 sektor

Impacted Policy Sector	Expected Impact(s)	Likelihood of Occurrence	Expected Impact Level	Timeframe	Impact-related Indicators
Buildings	(e.g. Increased Demand for cooling and insulation)	Unlikely	Low	Short-term	
Transport	(e.g. Damage to Infrastructure)	Possible	Moderate	Medium-term	
Energy	(e.g. Damage to Electrical Infrastructure and Power Generation Facilities)	Likely	High	Current	(e.g. Number of days with public service interruptions)
Water	(e.g. Increasing Water Scarcity & droughts)	Not known	Not Known	Long-term	
Waste and Treatment/Processing Facilities	(e.g. Damage to Infrastructure)	[Drop-Down]	[Drop-Down]	[Drop-Down]	
Land Use Planning	(e.g. Urban Heat Island Effect, erosion, Floods)	[Drop-Down]	[Drop-Down]	[Drop-Down]	
Agriculture & Forestry	(e.g. Crop Yield Degradation, Livestock Production Degradation, Forest Health and Productivity Degradation)	Unlikely	Moderate	Medium-term	
Environment & Biodiversity	(e.g. Ecosystem Degradation, Species Migration, Insect Infestation)	[Drop-Down]	[Drop-Down]	[Drop-Down]	
Health	(e.g. Increase Disease and Mortality Rates)	[Drop-Down]	[Drop-Down]	Current	
Civil Protection & Emergency	(e.g. Increasing Number of disasters/Deployments)	[Drop-Down]	Moderate	[Drop-Down]	
Tourism	(e.g. Decline in Tourism Demand)	Likely	[Drop-Down]	[Drop-Down]	
Other	(e.g. Decrease in Private Sector engagement)	[Drop-Down]	[Drop-Down]	Not known	

Impacted Policy Sector	Likelihood of Occurrence	Expected Impact Level	Timeframe
Buildings	Possible	!	▶▶
Transport	Possible	!	▶▶▶
Energy	Not known	[?]	[?]
Water	Likely	!!	▶
Waste	Not known	[?]	[?]
Land Use Planning	Likely	!!!	▶
Agriculture & Forestry	Likely	!!!	▶
Environment & Biodiversity	Likely	[?]	[?]
Health	Likely	!!	▶▶
Civil Protection & Emergency	Possible	!	▶▶▶

Uyğunlaşma

Addım 2. 1. Sektor Həssaslığının Qiymətləndirilməsi Cədvəli Nümunəsi

Climate hazard	Vulnerable sectors	Level	Indicator
Heavy precipitation	Buildings	High	
Heavy precipitation	Energy	High	
Heavy precipitation	Waste	High	
Floods & sea level rise	Agriculture & Forestry	Moderate	
Droughts & water scarcity	Buildings	Moderate	
Wild fires	Waste	Moderate	

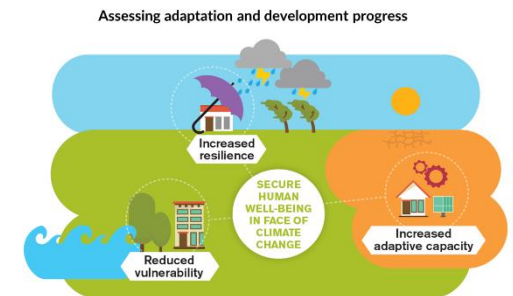
- Yüksək = sektor mütləq iqlim təhlükəsindən təsirlənəcək
- Orta = sektorun iqlim təhlükəsindən təsirlənmə ehtimalı var
- Aşağı = sektorun iqlim təhlükəsindən təsirlənməyi ehtimal edilmir
- Bilinmir = müəyyən etmək mümkün deyil

UYĞUNLAŞMA

Addım 3.1 Uyğunlaşma qabiliyyətinə təsir edən amillər

- Əsas xidmətlərə çıxış (məsələn, səhiyyə, təhsil)
- Sosial-iqtisadi (məsələn, məşğulluq, yoxsulluq, miqrasiya);
- Yerli hakimiyyət orqanlarının səlahiyyətləri;
- Kadrların bilik və bacarıqları, bələdiyyə idarələri/orqanları arasında qarşılıqlı əlaqə səviyyəsi;
- Texnologiya və texniki proqramların mövcudluğu və əlçatanlığı
- İqlim fəaliyyəti üçün büdcənin mövcudluğu
- Resursların (məsələn, su, torpaq, ekoloji xidmətlər) mövcudluğu;
- Yaşıl və mavi infrastrukturun mövcudluğu

UYĞUNLAŞMA

Addım 4.1 Həssas qruplar

- Qadınlar və qızlar
- Uşaqlar
- Gənclər
- Yaşlı insanlar
- Marginal qruplar
- Əlillər
- Xroniki xəstəlikləri olan insanlar
- İşsizlər
- Rahatlığı olmayan mənzillərdə yaşayan insanlar
- Miqrantlar və köçkünlər

Climate hazard	Population group
Heavy precipitation	Women and girls
Heavy precipitation	All
Storms	Persons with disabilities
Wild fires	Persons with disabilities

Diqqətinizə görə təşəkkürlər!

Merlərin Razılaşmasının inkişafı

Aİ Enerji
Effektivliyi
Tədbirlər
Planının Proiritet
Tədbirləri

Merlərin
Razılaşmasının
başlanğıcı

Adapt
Merlərin
Uyğunlaşması
başlayıb

Adapt
MR İqlim və Enerji
başlayıb

Qlobal MR İqlim
və Enerji
başlayıb

The evolution of the Covenant of Mayors

